

Predavanje III

Tags Done

Srenja duzina koda je mera performanse koda, odnos izmedju ukupne duzine kodiranog teksta i samog broja simbola. Cilj je da ukupna duzina poruke bude sto manja i samim tim srenja duzina koda meri te performanse.

Donja granica je entropija i ona je za datu slucajnu promenljivu koja predstavlja izvor simbola koje kodiramo, entropija te slucajne promeljive je srednja mera informativnosti.

Da li postoje algoritmi koji odredjuju kod koji ima optimalnu srednju duzinu kodne reci.

Optimalni kodovi

Ako je V optimalni kod i p_i je verovatnoca pojavljivanja i -tog simbola, a n_i odgovarajuca duzina kodne reci, sto je simbol verovatniji to je kodna rec manja.

Verovatniji simbolima je kodirana manja kodna rec.

Potreban uslov optimalnosti za bilo koju bazu koda.

Pretpostavljamo da postoje V_i i V_j za koje je $p_i > p_j$ i $n_i > n_j$. Verovatniji simbol kodiran duzom kodnom reci.
 $n_v = p_i n_i + \dots p_j n_j = \min$

ako vazi uslov $p_i > p_j$ i $n_i > n_j$, zelimo da dokazemo n_v mozemo da smanjimo i dobijamo kontradikciju da je v optim

$$\begin{aligned} n_{v'} &= p_j n_j + \dots + p_i n_i \Rightarrow \\ n_v - n_{v'} &= (p_i - p_j) + (n_i - n_j) > 0 \\ n_v < n_{v'} &\rightarrow \text{dolazimo do kontadikcije} \end{aligned}$$

Pretpostavljamo da je kod binarni. Ukoliko neki kod koji je jednoznacno dekodabilan zadovoljava kraftovu jednakost, znaci da postoji prefiksni kod sa tim sitim duzinama kodnih reci tako da dovoljno je da posmatramo prefiksne kodove.

Koristimo cinjenicu da je kod prefiksni (pretpostavka).

Ako je V prefiksni kod i ako su verovatnoće pojavljivanja sortirane tada su dve poslednje reci iste duzine.

V je optimalni kod.

- - - -
- - - - -

Trebamo da dokazemo da su ove dve kodne reci iste duzine.

Ako je $v_a > v_{a-1}$. Potrebno je da skratimo v_a , tada uvodimo koji je prefiks v_a i jednak je duzini v_{a-1} .

Posto smo promenili v_a' , ona se pojavljuje samo jednom i nije jednaka sa ni sa jednim delovim v_i , ako bi bila, znaci je prefiks nekog dela kodne reci, a samim tim ni ona nije pre

Osobina je da ima manju srednju vrednost duzine kodne reci.

$n_v = p_i[a_v]$
 $n_{v'} = p_i[a_{v'}] < n_v$

dolazimo do kontradikcije da je v optimalne duzine, samim tim zakljucujemo da v_a i v_{a-1} moraju da budu iste duzine.

Za slucajnu promenljivu postoji prefiksni optimalni kod, tako da dve poslednje reci su iste duzine i mogu se razlikovati samo u poslednjem slovu.

- - -a
- - -b

Pretpostavljamo da to nije tacno i bez gubitka opstosti, pretpostavimo da se zanja rec zavrшава sa 0.

Menjamo kod tako da zadržavamo srednju duzinu reci.

Poslednju kodnu rec izbacujemo i postavljamo 1.

Ukoliko takva rec postoji i bila je u kodu, postavljamo je na kraj i time se ne menja srednja duzina reci. Ako nije bila, tada kod nije prefiksni jer ako je bilo sta prefiks od nje, onda je samim tim prefiks i od prve reci sto je nemoguće jer je polazni kod prefiksni.

Pitanje koje se postavlja kada posmatramo potrebne uslove, da li kod koji zadovoljava sva ova tri uslova obavezno i optimalan?

E pa nazalost, ispostavlja se da to nije tacno.

Shannon-Fano kod

Shannon-Fano kod zadovoljava uslove optimalnosti, ali nije optimalan. I on je bio kontruisan da pravi optimalne kodove.

Ako je $A = \{a_1 \dots a_n\}$ skup simbola alfabeta i neka su $p_1 \dots p_n$ odgovarajuće verovatnoće gde je $p_i = p(a_i)$. Kontruismo kod tako da skup simbola podelimo na dva dela tako da su njihove verovatnoće što približnije. Apsolutna razlika između $p_1 \dots p_i$ i $p_{i+1} \dots p_n$ minimalna. Gde i dodeljujemo 0, a $i+1$ do n dodeljujemo 1. To znači da počinu sa 0 ili 1. Rekurzivno primenjujemo isti postupak. Ako je skup jednoelementarni, onda je kraj.

Pimer algoritma:

$V = \{0, 100, 101, 110, 1110, 1111\}$

$I = \{0\}$

$II = \{100, 101, 110, 1110, 1111\}$

$I = \{100, 101\}$

$II = \{110, 1110, 1111\}$

$I = \{100, 110\}$

$II = \{101, 1110, 1111\}$

$I = \{1110\}$

$II = \{1111\}$

Huffmanov algoritam

Sastavljamo optimalni kod koriscenjem metode bottom-up. Uocavamo dva simbola koja se najmanje verovarna simbola i od njih pravimo jedan simbol koji

ima ukupnu verovatnocu pojava koda.

Na taj nacin trazimo optimalnu duzinu.

Ako na kraju dobijamo dva simbola, jedan kodiramo 0, jedan 1.

Sada dobijamo bottom-up pristup. A optimalni kod citamo top-down, od korena do lista.

Moguca je primena i za $b \geq 3$, tada se b najmanjih simbola tada kombinuje u svakom koraku.

Potrebno je da dokazemo da Huff algoritam daje optimalni kod. Dokazujemo ukoliko je V optimalan kod za neku slucajnu promen. X sa raspodelom p i ako p_j mozemo da razdvojimo kao $q_0 + q_1$ pri cemu su q_0 i q_1 manji od p_a .

Onda je kod V' koji dobijamo kada na kodnu rec Vj dodamo 0 ili 1, optimalan za kod koji ima slucajnu raspodelu.

Ukoliko je kod koji smo dobili primenom Huff metoda za jednu bice optimalan i za ostale.

Posmatramo kod V koji je optimalna za raspodelu b. Posmatramo kodne reci v_{j0} i v_{j1} . Posto je V prefisan kod, znaci da se ove dve reci ne pojavljuju nigde u kodu. Jer ako bi bilo jednako V_k onda bi bio prefiks od neke reci.

Dobijamo da je kod V' dobro definisan i prefiks. Njegovu srednju duzinu mozemo da izracunamo:
$$n_{vj} = \sum [n_{ip_i} + (n_j + 1)(q_0 + q_1)] = \sum [n_{ip_i} + p_j] = n_v +$$

Sada W' zelimo da dokazemo da je optimalna za raspodelu:
$$p_1 \geq p_2 \geq \dots p_{j-1} \geq p_{j-2} \geq \dots p_n \geq q_0 \geq q_1$$

$$W' = \{w_1, w_2, \dots, w_{j-1}, w_a, w_{a0}, w_{a1}\}$$

Kao potrebne uslove smo dokazali da postoji optimalni kod tako da se dve kod reci razlikuju u jednom simbolu (0 ili 1).

Konstruisamo kod W gde izbacujemo poslednje dve reci:

$W = \{w_1 \dots w_{j-1}, w, w_{j+1}, \dots w_a\}$

za nju postoji optimalni kod za nju vazi da je $w_a0 = w_0$ i w gde je ovaj kod prefiksni, a w nije prefiks nijedne kodne rec sto ako bi bio prefiks neke druge, bio bi duzi od neke ili is Najkraci koliko w moze da bude je w_0 ili w_1 . Samim tim nijedna rec ne moze da bude prefiks w .

$n_w = n_w + p_j$

Posto je W optimalni kod tada vazi

$n_v \leq n_w$

i dobijamo isto za $n_{v'}$

$n_{v'} = n_v + p_h \leq n_w + p_j = n_{w'} \rightarrow v'$ je optimlani kod

Primenjujemo transformaciju koda, da zbog uslova mozemo na ob da dokazemo optimalno. Ako je v optimalnan onda je i v' optim

Svaki od konstruisanih kodava je optimalna, pa je samim tim i polanzi kod optimalan kod.

Imamo algoritam koji na osnovu verovatnoce pojavljivanja simbola konstruisemo optimalni kod koji ima najmanju srednju vrednost duzine kodne reci i primenom tog koda, dobijamo najkracu kodnu poruku i samim tim je to najbolja moguca kompresija.

Verovatnoca pojavljivanje je podjednaka sta god mi dobijali, ali to ne pije vodu.

Pretpostavka u nezavisnosti simbola, najcesce nije ispunjena. Tako da ako primenimo Huff algoritam ne dobijamo neke idealne rezultate.

Ako stavimo pretpostavku da su grupe od dva, tri slova medjusobno nezavisne.

Za svaku grupu slova, racunamo verovatnocu pojavljivanja, primenjujemo HUFF algoritam.

Ako imamo N slova i specijalne karaktere i grupisemo ih u k grupa, znaci imamo n^k simbola. Za velike poruke imamo problem tacnosti i optimalnosti samom

koda.

Algoritmi koji koriste predhodno znanje i dinamični adaptiraju sam kod.

Huff algoritam se koristi onog trenutka kada dobijemo podatke, gde su pojedinačni simboli potpuno ili delimično nezavisni. Prvo se koristi neki algoritam koji određuje tu nezavisnost, pa nakon toga se primenjuje Huff algoritam. → tema prvog projekta.